

CESTA

ZEMĚ & VODY

1. část experimentální skautské stezky

TUTO STEZKU TESTUJE:

Jméno: .....

Přezdívká: .....

Družina: .....

Oddíl: .....

DŮLEŽITÉ KONTAKTY:

TELEFON:

- můj: .....
- rádce/rádkyně: .....
- vůdce/vůdkyně: .....

E-MAIL:

- na mě: .....
- rádce/rádkyně: .....
- vůdce/vůdkyně: .....

Vydáváš se na experimentální Cestu Země & Cestu Vody. Proč experimentální? Protože si na ní chceme vyzkoušet, jak by mohla nová podoba stezky vypadat. A ty patříš mezi první, kteří ji mají v rukou a kteří nám s tím snad pomohou. Na revizi současné stezky, kterou možná znáš, jsme pracovali více než rok, teď přišla chvíle jejího zkušebního startu. S napětím čekáme, co na ni řekneš ty a tvoji kamarádi a kamarádky v oddíle. Vy, pro které jsme ji vymýšleli! Zajímají nás vaše názory, říkejte je vedoucím. Oni si pak vezmou na starost, abychom se o tom dozvěděli my a mohli vaše názory využít. Děkujeme za celý tým revize stezky!

VÍTEJ NA SKAUTSKÉ STEZCE

Vstupuješ na první část skautské stezky, která tě bude po určitý čas provázet.

Vydáváš se na Cestu Země & Cestu Vody.

Čekají tě výpravy s oddílem do lesa, na luka, do vesnic i do měst. Všude se budeš potkávat se zemí.

Spolu se zemí ale i s vodou, bez které by byly lesy, luka, vesnice i města pustinou.

Cílem skautské stezky je připravit tě na život v 21. století. Co tě tedy čeká?

Ve stezce se budeš rozvíjet v šesti oblastech, které popisují náš svět.

CO UMÍM A ZNÁM ● KDO JSEM ● MŮJ KAMARÁD MŮJ DOMOV ● SVĚT OKOLO NÁS ● PŘÍRODA KOLEM NÁS

Začínají u tebe a u toho, jaký/á jsi a co umíš, pokračují přes vztahy s ostatními lidmi a končí společností a přírodou kolem nás. V těchto oblastech je obsaženo téměř všechno, v čem by ses měl/a ve svém životě zlepšovat (a skautská stezka tě tím vším postupně provede).

Každá oblast se dělí do několika bodů (některé se projeví až v Cestách Vzduchu & Ohně):

Co umím a znám

Praktický život
Tábornická praxe
Fyzická zdatnost
Budme připraveni
Tvořivost
a zručnost

Kdo jsem

Já a můj život
Moje svědomí
Osobní rozvoj

Můj kamarád

Kamarádství
Komunikace mezi lidmi
Pomoc druhým

Můj domov

Moje rodina
Moje družina
Moje dobrá parta

Svět okolo nás

Já v demokracii
Propojený svět
Různost světa
Příběhy našeho světa

Příroda kolem nás

Pobyt v přírodě
Vnímání přírody
Poznávání přírody
Hodnota přírody
Šetrné chování

PŘEDSTAVENÍ STEZKY

Skautská stezka je průvodcem pro všechny skauty a skautky tím, co by měli umět a v čem by se měli zdokonalovat. Skládá se ze dvou samostatných částí, sešitu **Cesta Země & Vody** a sešitu **Cesta Vzduchu & Ohně**, které budeš postupně plnit, a z dalších milníků.

To proto, že celá stezka je na celou dobu, kterou strávíš ve skautském oddíle. Je rozdělena na menší kousky, abys vždy jasně viděl/a cíl, ke kterému směřuješ (ten by neměl být dál než do jednoho roku). Určitě je možné postupovat i rychleji, pokud se ti bude dařit.

Každá část (Cesta Země & Vody a Cesta Vzduchu & Ohně) obsahuje mnoho aktivit ke splnění. Budeš si je postupně plnit (některé jsou jasně dané, u některých si budeš moci vybírat).

Za splnění poloviny aktivit podle tvého výběru (tedy za projití Cesty Země) tě bude čekat odměna, kterou je možnost plnit si výzvu. Když splníš i druhou polovinu, což jsou všechny zbývající aktivity, (tedy když projdeš Cestu Vody), uzavřeš první část skautské stezky. Pak se ti otevře cesta k další výzvě a také k závěrečnému rituálu.

Totéž se opakuje s druhou částí (druhým sešitem). Úkoly jsou tam náročnější a více na výběr. Výzva za odměnu je ale zajímavější a prestižnější. V druhé části tě čeká Cesta Vzduchu & Cesta Ohně.

Pokud tedy budeš postupovat běžným tempem, tak by ti projití jedné cesty (jednoho živilu), tedy poloviny sešitu, nemělo trvat déle než jeden rok a po každém z nich se budeš moci pokusit o zajímavou výzvu.

Stezka je tvořena ze **základních aktivit**, kterými by měli projít každý skaut a každá skautka. V první části jsou všechny základní aktivity povinné, v druhé části už je možnost výběru z více aktivit. Nad rámec těchto základních aktivit je možné stezku rozšířit dvěma způsoby (dle rozhodnutí oddílu či dle náročnosti, na kterou si troufáš):

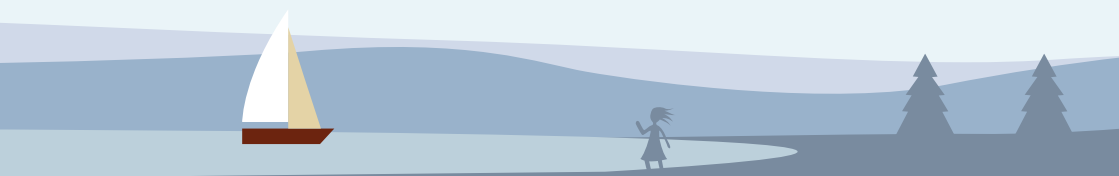
a) Rozšíření stezky oddílem

V první části, na Cestě Země & Vody, si oddíl do stezky dodá aktivity, které mu tam chybí a kterými by si měl projít každý člen oddílu nad rámec základní stezky.

b) Hlubší rozšíření jednotlivých bodů

To tě čeká v druhé části, na Cestě Vzduchu & Ohně, a odkryje se ti až poté, co splníš základní aktivity dané oblasti, v hlubším rozšíření se můžeš těšit jak na další zajímavé a náročnější aktivity, tak i např. na odborky či účast na různých akcích.

Bližší znázornění celého uspořádání skautské stezky je znázorněno na následujícím obrázku:

CESTA ZEMĚ & VODY

První část skautské stezky

CESTA ZEMĚ

Splněna jedna polovina aktivit první části stezky

aktivity, které si vybereš nejdřív

CESTA VODY

Splněna zbývající polovina aktivit první části stezky

aktivity, které si splníš pak

1A

ZÁKLAD

Vše povinné

1B

ODDÍLOVÉ ROZŠÍŘENÍ

- pokud se tak oddíl rozhodne •
- možnost využít návrh •
- připravuje oddíl •

CESTA VZDUCHU & OHNĚ

Druhá část skautské stezky

CESTA VZDUCHU

Splněna první polovina aktivit druhé části stezky

aktivity, které si vybereš nejdřív

CESTA OHNĚ

Splněna zbývající polovina aktivit druhé části stezky

aktivity, které si splníš pak

2A

ZÁKLAD

Výběr z více aktivit

2B

HLUBŠÍ ROZŠÍŘENÍ

- pokud se tak oddíl/jednotlivec rozhodne •
  - výběrové •
- odkrývá se postupně •
- obsahuje i provázání na odborky •

JAK PRACOVAT SE STEZKOU

Celá první část skautské stezky se skládá ze dvou cest – Cesty Země & Cesty Vody, z šesti oblastí a více než dvaceti bodů. Tyto body popisují, v čem by ses měl/a rozvíjet, abys byl/a připraven/a na život v dnešním světě. A o to skautům a skautkám jde.

CO MĚ ČEKÁ

Čekají tě rozmanité aktivity, kterými se něco naučíš či prokážeš, co už umíš. Tyto aktivity obsahují základ stejný pro celou organizaci, který může být rozšířen o aktivity doplněné vašim oddílem (těmi se vaše stezka odlišuje od ostatních). Základních aktivit je čtyřicet a týkají se těch nejzákladnějších věcí, které by měl ovládat každý skaut a každá skautka.

KDO HODNOTÍ SPLNĚNÍ AKTIVITY

Splnění aktivity potvrzuje více lidí. Splnění si nejprve hodnotíš ty sám/sama, čímž dáváš najevo, že ji považuješ za dostatečně splněnou.

Dále pak svědek/svědkyně, který/á buď bude úkol plnit s tebou, nebo tvoje plnění úkolu uvidí. Dá ti zpětnou vazbu a potvrdí splnění aktivity. Může jím být např.

- někdo z tvé rodiny (pokud se aktivita týká tvé rodiny)
- kamarád/kamarádka (pokud se aktivita týká tvých kamarádů nebo družiny)
- kdokoli pověřený vedením oddílu

Poslední podpis patří tomu, kdo má ve vašem oddíle/družině stezku na starosti a jeho úkolem je mít přehled o plnění stezky. Může to být tvůj rádce/rádkyně, vedoucí či někdo jiný z oddílové rady. Pod podpisovým poličkem je označen jako „podpis vedení“. Pokud ti stejná osoba dělala svědka, tak to vůbec nevádí, můžeš mít dva podpisy stejné.

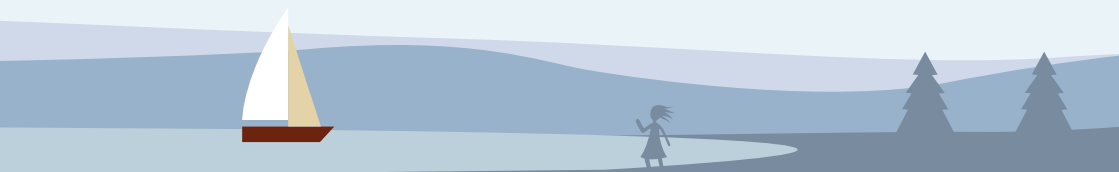
Aktivitu tedy budeš mít splněnou po získání tří podpisů - tvého a dvou dalších osob.

NÁŠIVKY

Na konci každé z cest dostaneš nášivku na skautský kroj, která bude ukazovat, kde se v plnění stezky nacházíš. Současně máš po konci každé cesty možnost plnit výzvu. I zde bude důkazem splnění samostatná nášivka.

Přečetl/a jsem si úvod stezky a dobrovolně se na ni vydávám dne .....,
což stvrzuji tímto podpisem

.....

Než se vydáš Cestu na Zemi a Vody, připomeň si skautské ideály - skautský zákon, slib, heslo a denní příkaz. Ať jsou tvými nerozlučnými pomocníky na tvoji cestě!

SKAUTSKÝ ZÁKON

1. Skaut je pravdomluvný.
2. Skaut je věrný a oddaný.
3. Skaut je prospěšný a pomáhá jiným.
4. Skaut je přítelem všech lidí dobré vůle a bratrem každého skauta.
  5. Skaut je zdvořilý.
6. Skaut je ochráncem přírody a cenných výtvorů lidských.
7. Skaut je poslušný rodičů, představených a vůdců.
  8. Skaut je veselé mysli.
  9. Skaut je hospodárný.
10. Skaut je čistý v myšlení, slovech i skutcích.

1. Skautka je pravdomluvná.
2. Skautka je věrná a oddaná.
3. Skautka je prospěšná a pomáhá jiným.
4. Skautka je přítelkyní všech lidí dobré vůle a sestrou každé skautky.
  5. Skautka je zdvořilá.
6. Skautka je ochránkyní přírody a cenných výtvorů lidských.
7. Skautka je poslušná rodičů, představených a vůdkyň.
  8. Skautka je veselé mysli.
  9. Skautka je hospodárná.
10. Skautka je čistá v myšlení, slovech i skutcích.

SKAUTSKÝ SLIB

Slibuji na svou čest, jak dovedu nejlépe:
sloužit nejvyšší Pravdě a Lásce věrně v každé době, plnit povinnosti vlastní a zachovávat zákony skautské, duší i tělem být připraven/a pomáhat vlasti i bližním.

Slib lze doplnit dobrovolným dodatkem: K tomu mi pomáhej Bůh.

SKAUTSKÉ HESLO

Buď připraven/a!

DENNÍ PŘÍKAZ

Alespoň jeden dobrý skutek denně!

PRAKTICKÝ ŽIVOT

Dokážu se o sebe postarat, nečekám, že za mě vše budou řešit rodiče nebo vedoucí.
Ve světě se neztratím a umím si poradit.

1. POŘÁDEK

5 akcí za sebou nezapomenu žádnou věc na schůzku či výpravu (včetně oddílového oblečení/kroje).

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐

Seznam věcí, aneb co nesmím zapomenout:

*Druhý pokus nebo všichni zakřičí,
že jsem borec pokud dám desítku.*

.....
Můj podpis

.....
Podpis svědka/svědčyně

.....
Podpis vedení

2. INFORMACE

Tip: Najdi informaci týkající se horolezení...

Dokážu zjistit složitější informaci, o kterou mě vedoucí či rádce/rádkyně poprosí nebo naše družina potřebuje (kdy jede vlak, co tu roste za rostlinu, kdo je starostou, v kolik otevírají v obchodě...).

O co mě poprosili: .....

Kde jsem odpověď našel/našla: .....

Jaká byla odpověď: .....

.....
Můj podpis

.....
Podpis svědka/svědčyně

.....
Podpis vedení

3. JÍDLLO

Nakoupím a uvařím jídlo (ne z polotovaru) na plynovém vařiči pro svoji družinu:

Jídlo, které vařím: .....

Suroviny, které potřebuji: .....

Hodnocení chutnosti od členů mé družiny:

(Jméno kamaráda a známka 1 - 5, jako ve škole.)

.....
Můj podpis

.....
Podpis svědka/svědčyně

.....
Podpis vedení

X. HOROLEZECKÁ PRAXE

Obleču se bezchybně do dvou druhů sedáku:

.....
Můj podpis

.....
Podpis svědka/svědčyně

.....
Podpis vedení

TÁBORNICKÁ PRAXE

Tábor. Letní pohoda v přírodě, skvělí kamarádi a hry, ale zároveň také zkouška samostatnosti.

4. STAVBA STANU

Vedu stavbu stanu, ostatní dělají přesně to, co říkám.

.....
Můj podpis

.....
Podpis svědka/svědkyně

.....
Podpis vedení

5. SEKERA

Prokážu, že umím pracovat se sekerou. Dodržuji zásady bezpečného zacházení. Nasekám třísky.

Hlavní zásady bezpečného zacházení, které dodržuji, jsou:

1. ....
2. ....
3. ....

.....
Můj podpis

.....
Podpis svědka/svědkyně

.....
Podpis vedení

6. OHEŇ

Rozdělám dvakrát oheň. Může to být v různých podmínkách, např. na ohništi, v kamnech.

Oheň jsem rozdělal/a (kdy, kde) ....., jakým způsobem: .....

Oheň jsem rozdělal/a (kdy, kde) ....., jakým způsobem: .....

.....
Můj podpis

.....
Podpis svědka/svědkyně

.....
Podpis vedení

7. LOŽÁK A PŮLLOŽÁK

Umím uvázat lodní smyčku a půllodní smyčku a alespoň jednu z nich prakticky využiju.

Lodní/půllodní smyčku jsem využil/a při (k) .....

.....
Můj podpis

.....
Podpis svědka/svědkyně

.....
Podpis vedení

FYZICKÁ ZDATNOST

Moje tělo dokáže spoustu věcí. Není to však jen tak. Aby bylo ohebné, pevné a pružné, musím se o něj pravidelně starat: udržovat ho a trénovat. Proto se nebojím pohybu.

8. SPORTOVÁNÍ

Zúčastním se 3 lezeckých aktivit:

- Umělá lezecká stěna
- Skálolezení
- Slaňování

Nejvíce mě bavilo: ....., protože .....

.....

Nejtěžší pro mě bylo: ....., protože .....

.....

.....

Můj podpis

.....

Podpis svědka/svědčiny

.....

Podpis vedení

9. CHŮZE

Ujdu na výpravě alespoň 12 km, ani jednou si nebudu stěžovat.

Šel/Šla jsem z ..... do ..... a bylo to ..... km.

Batoh jsem měl/a těžký ..... kg, nohy mě ne/bolely, záda mě ne/bolela, šlo se mi

.....

.....

.....

Můj podpis

.....

Podpis svědka/svědčiny

.....

Podpis vedení

BUĎME PŘIPRAVENI

Nečekaná situace může přijít kdykoli a kdekoli. Umím si poradit, protože vím, jak přivolat pomoc. Dokážu zachovat chladnou hlavu.

10. ORIENTACE NA MAPĚ

Nejméně při třech různých příležitostech dokážu najít svoji pozici na mapě (papírové, internetové, ...).

Našel/a jsem se na mapě:

1. Kde: ..... Podle (čeho): .....

2. Kde: ..... Podle (čeho): .....

3. Kde: ..... Podle (čeho): .....

.....
Můj podpis

.....
Podpis svědka/svědčyně

.....
Podpis vedení

11. PŘIVOLÁNÍ POMOCI

Vyzkouším si správné přivolání první pomoci (simulovaný telefonát s operátorem).
Znám důležitá telefonní čísla. Víم, kam se obrátit v případě, že se stanu svědkem dopravní nehody, zločinu, nebo mě okradou.

Důležitá čísla: .....

Co musím sdělit při telefonátu: .....

.....
Můj podpis

.....
Podpis svědka/svědčyně

.....
Podpis vedení

12. OŠETŘENÍ ZRANĚNÍ

Prakticky ošetřím (simulovaná) základní zranění:

Drobná řezná rána Popálenina Odřenina Podvrtnutí Krvácení z nosu

Odstanění klišťete Alergickou reakci

.....
Můj podpis

.....
Podpis svědka/svědčyně

.....
Podpis vedení

13. NEČEKANÁ SITUACE

V nečekané situaci (popsaná, simulovaná) správně zareaguji, např. když se bude blížít podezřelý člověk (opilý, agresivní...).

Jakou situaci jsem řešil/a: .....

.....
Můj podpis

.....
Podpis svědka/svědčyně

.....
Podpis vedení

TVOŘIVOST A ZRUČNOST

Není to jen tak, vytvořit něco užitečného nebo pěkného. Chce to trochu času, cviku i péle. Proto zkouším vytvářet různé věci, a rozvíjet tak svou všestrannost a nápaditost. Umím použít vhodné nástroje a zlepšuji svoji přesnost.

14. TVOŘENÍ A ŠIKOVNOST

Vyzkouším si pro mne novou výtvarnou nebo rukodělnou techniku (např. plstění vlny, malování na sklo, mramorování, batikování, odlévání stop, vyřezávání...)

Vyzkoušel/a jsem si

.....

Založím si správně lano do kyblíku.

.....
Můj podpis

.....
Podpis svědka/svědkyňe

.....
Podpis vedení

15. KRÁJENÍ

Nožem nakrájím bochník chleba na stejně velké a rovné krajíce.

.....
Můj podpis

.....
Podpis svědka/svědkyňe

.....
Podpis vedení

JÁ A MŮJ ŽIVOT

Jsem rád/a na světě, i když život není vždycky snadný. Víím, co mi udělá radost, dokážu hledat ve věcech smysl. Jsem trpělivý/á.

16. RADOST

Napišu si alespoň deset věcí, které mi dělají radost.

1.	6. ....
2.	7. ....
3.	8. ....
4.	9. ....
5.	10. ....

Některé z nich sdělím své družině. Odpovím jim na otázku, čím udělají radost mně (tak, aby to bylo splnitelné).

Lidé z družiny mi udělají radost .....

.....
Můj podpis

.....
Podpis svědka/svědčyně

.....
Podpis vedení

17. SMYSL

Vysvětlím smysl 3 týmových her, které si zahrajeme nebo tři příběhů, které si přečteme (co nám příběh chce říct, případně co nás hra chce naučit).

1. .... 2. .... 3. ....

.....
Můj podpis

.....
Podpis svědka/svědčyně

.....
Podpis vedení

18. SOUSTŘEDĚNÍ

Vydržím se třikrát delší dobu soustředit na jednu věc (nemyslím na nic jiného, neodbíhám, nepřerušuju práci), kterou si vyberu (čtení knihy, luštění šifry, balení batohu na výpravu, domácí úkol, **jištění**...). Sám/sama si po poradě s rádcem/rádkyní/vedoucím/rodičem stanovím čas, po který se chci soustředit (deset minut, půl hodiny...).

1. co ....., jak dlouho ....., povedlo se ano/ne.
 2. co ....., jak dlouho ....., povedlo se ano/ne.
 3. co ....., jak dlouho ....., povedlo se ano/ne.

.....
Můj podpis

.....
Podpis svědka/svědčyně

.....
Podpis vedení

MOJE SVĚDOMÍ

Snažím se poslouchat své svědomí, které mi pomáhá rozlišit, co je správné, a co ne.
K tomu mi pomáhá skautský zákon.

19. SKAUTSKÝ ZÁKON

Pozorně si přečtu skautský zákon. U každého bodu si napíšu příklad toho, kdy jsem ho dodržel/a a kdy porušil/a nebo mě lákalo jej porušit. Až budu mít hotovo, popovídám si o tom s rádcem/rádkyní nebo s někým z vedení oddílu.

Jednání v souladu se zákonem:

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

Jednání proti zákonu:

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

.....
Můj podpis

.....
Podpis svědka/svědčiny

.....
Podpis vedení

20. Kladné vzory

Tip: Podívej se na příběhy horolezců, jako byl Rob Hall, Scott Fischer, Heinrich Harrer a další.

Vyberu jednu až tři postavy z knížky/rozhlasové hry/filmu a posoudím, kdy se chovaly špatně a kdy dobře. Na jedné situaci popíšu, jak bych se v dané chvíli zachoval/a já.

Vybraná postava: .....

Vybraná situace: .....

Jak bych se zachoval/a já: .....

.....
Můj podpis

.....
Podpis svědka/svědčiny

.....
Podpis vedení

OSOBNÍ ROZVOJ

Dovedu se zamyslet nad tím, kým chci v životě být, čeho chci dosáhnout a co proto musím udělat. Rád/a se učím, zajímám se o věci kolem sebe, chci jim porozumět. Chci být spolehlivý/á a statečný/á, obstojím pak i v těžkých situacích. Chci být pro druhé správným kamarádem/kamarádkou.

21. MOJE CÍLE

Sepíšu si seznam alespoň deseti snů a cílů, tzn. věcí, které bych chtěl/a získat, zažít a dosáhnout. Seznam umístím na místo, které mám každý den na očích. O několika ze snů/cílů si popovídám s rádcem/rádkyní, rodičem nebo s někým z vedení oddílu.

Kam jsem si seznam vyvěsil/a: .....

.....

Můj podpis

.....

Podpis svědka/svědčyně

.....

Podpis vedení

22. MODRÝ ŽIVOT

Sestavím si svůj "Modrý život" o 3-6 úkolech, který mi schválí rádcce/rádkyně nebo vedoucí a budu ho dodržovat alespoň čtrnáct dní.

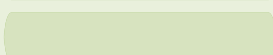
úkol/den:

Cvičení prkna:

Cvičení předklonu:

.....

Můj podpis

.....

Podpis svědka/svědčyně

.....

Podpis vedení

23. NEPŘÍJEMNÉ SITUACE

Obstojím ve třech konkrétních nepříjemných situacích oddílového života (přiznám se k něčemu, co jsem zkažil/a; udělám práci, do které se mi nechce; bojím se jít něco vyřídit; když se lehce zraním; mám strach při bouřce; bolí mě nohy na výpravě; mám mokro v botách, apod.).

1. .... 2. .... 3. ....

.....

Můj podpis

.....

Podpis svědka/svědčyně

.....

Podpis vedení

KAMARÁDSTVÍ

Chci být dobrým kamarádem/dobrou kamarádkou.

24. PŘEMÝŠLENÍ NAD KAMARÁDSTVÍM

Vyberu si kamaráda/kamarádku a společně zkusíme přijít na to, proč spolu kamarádíme, co nás spojuje, čeho si na druhém ceníme, co se od sebe učíme, a připomeneme si aspoň jeden společný důležitý zážitek (jak jsme začali kamarádit, co se nám přihodilo, ...).

Vybral/a jsem si: .....

.....

Proč spolu kamarádíme: .....

.....

Co nás spojuje: .....

.....

Čeho si na druhém ceníme: .....

.....

Co se od sebe učíme: .....

.....

Důležitý zážitek: .....

.....

.....

Můj podpis

.....

Podpis svědka/svědkyňe

.....

Podpis vedení

ROZŠÍŘENÍ STEZKY ODDÍLEM

První část skautské stezky není tvořena pouze základními aktivitami, kterými si má projít každý skaut a skautka, ale její plnohodnotnou součástí je rozšíření o aktivity navíc, které si do stezky doplní sám oddíl.

Může se jednat o aktivity spojené se specifickým zaměřením oddílu, zajímavou historií či tradicemi nebo se prostě jedná o aktivity, které oddílu ve stezce chybí a touto cestou si je doplní. Stezku je nicméně možné projít i bez těchto oddílových aktivit, pokud se tak oddíl rozhodne.

Tvůj oddíl si může zvolit způsob rozšíření stezky, který mu vyhovuje:

A. Pouze základní

Pak tuto dvoustranu vůbec nepotřebuješ a můžeš ji vytrhnout.

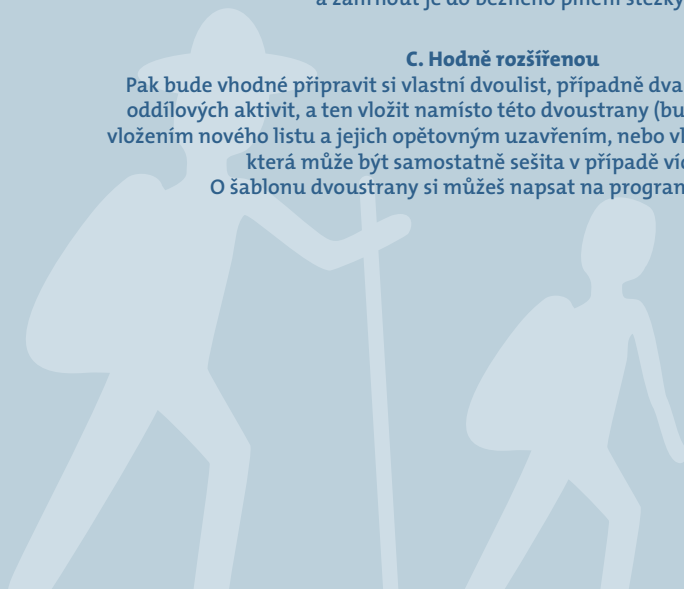
B. Trochu rozšířenou

Pak bude možné aktivity, které si určí oddíl, vepsat na tuto dvoustranu a zahrnout je do běžného plnění stezky.

C. Hodně rozšířenou

Pak bude vhodné připravit si vlastní dvoulist, případně dva či tři podle množství oddílových aktivit, a ten vložit namísto této dvoustrany (buď otevřením sponek, vložením nového listu a jejich opětovným uzavřením, nebo vlepením oddílové části, která může být samostatně sešita v případě více listů).

O šablonu dvoustrany si můžeš napsat na program@skaut.cz.

ODDÍLOVÝ ZÁKLAD

Tyto znalosti a dovednosti v oddíle zvládá každý skaut. To jsme prostě my!

- Umím popsat znak oddílu (symboliku a barvy).
- Umím vázat osmičkový uzel do 30 vteřin.
- Našel jsem si svého strážce v Lese stínů (svůj buk).
- Nosím kompletní kroj na víc než dvě třetiny akci (hodnotí se podle docházky jednou za čtvrt roku).

.....
Můj podpis

.....
Podpis svědka/svědčyně

.....
Podpis vedení

ODDÍLOVÁ PRAXE A VEDENÍ

Skauti z DEVÍTKY jsou dobří táborníci a také vůdci. Není to však samozřejmé, vše se musí trénovat a stále pracovat na zlepšení.

Splním jednu z těchto aktivit:

- Zúčastním se dvoudenní akce pod stanem.
- Vedu nástup pomocí oddílových signálů.
- Ovládám měření výšky a šířky pomocí hole.
- Pomohu s programem při přípravě tří schůzek.

.....
Můj podpis

.....
Podpis svědka/svědčyně

.....
Podpis vedení

INDIÁNSTVÍ

Náš oddíl vznikl na indiánských základech a tradicích. Znalost préríjních indiánů a rukodělné dovednosti by měl ovládat každý člen oddílu.

Splním jednu z těchto aktivit:

- Seznámím se se životem Lakotů (vyprávění starších, přečtení knihy, shlédnutí filmu...).
- Vytvořím sám či s družinou dekorativní či praktické předměty pro týpí (jehlice, kolíky, lapače).
- Umím perfektně zamaskovat lidský zásah do přírody (latrynu, ohniště ...).

.....
Můj podpis

.....
Podpis svědka/svědčyně

.....
Podpis vedení

D. .....

.....

.....

.....

.....

.....
Můj podpis

.....
Podpis svědka/svědčyně

.....
Podpis vedení

E. .....

.....

.....

.....

.....
Můj podpis

.....
Podpis svědka/svědkyňě

.....
Podpis vedení

F. .....

.....

.....

.....

.....
Můj podpis

.....
Podpis svědka/svědkyňě

.....
Podpis vedení

G. .....

.....

.....

.....

.....
Můj podpis

.....
Podpis svědka/svědkyňě

.....
Podpis vedení

H. .....

.....

.....

.....

.....
Můj podpis

.....
Podpis svědka/svědkyňě

.....
Podpis vedení

I. .....

.....

.....

.....

.....
Můj podpis

.....
Podpis svědka/svědkyně

.....
Podpis vedení

J. .....

.....

.....

.....

.....
Můj podpis

.....
Podpis svědka/svědkyně

.....
Podpis vedení

K. .....

.....

.....

.....

.....
Můj podpis

.....
Podpis svědka/svědkyně

.....
Podpis vedení

L. .....

.....

.....

.....

.....
Můj podpis

.....
Podpis svědka/svědkyně

.....
Podpis vedení

KOMUNIKACE MEZI LIDMI

Chci rozumět druhým, správně chápat, co mi sdělují. K tomu je třeba jim naslouchat a snažit se pochopit, co si opravdu myslí a jak se cítí. Také já chci umět jasně vyjádřit, co mám na mysli, aby mi ostatní dobře rozuměli.

25. NASLOUCHÁNÍ

Prokážu znalost signálů při lezení.

Seznam signálů, které znám: .....

.....

.....

.....

.....

.....
Můj podpis

.....
Podpis svědka/svědčyně

.....
Podpis vedení

26. MŮJ NÁZOR

Napíši/řeknu svůj názor na to, jak se mi líbí v oddíle (případně na táboře). Co mě v něm zaujalo, co se mi na něm líbí i co se mi na něm nelíbí. Dokážu formulovat svůj názor. Jsem konkrétní.

Můj názor: .....

.....

Zdůvodnění: .....

.....

.....
Můj podpis

.....
Podpis svědka/svědčyně

.....
Podpis vedení

MOJE RODINA

Mám rád/a svoje rodiče a sourozence a uvědomuji si, co to znamená mít domov.
Vím, jak mohu v rodině pomáhat, a snažím se, aby nám bylo spolu dobře.

28. POTĚŠENÍ PŘÍBUZNÝCH

Udělám radost někomu z blízkých příbuzných (rodiče, prarodiče, sourozenci) tím, že jim připravím malé překvapení (vyrobím dárek, vyzdobím stůl, upeču něco dobrého, apod.).

Komu jsem udělal/a radost: .....

.....

Čím: .....

Jak regoval(i)/y/a): .....

.....

.....
Můj podpis

.....
Podpis svědka/svědčyně

.....
Podpis vedení

29. DOMÁCÍ PRÁCE

Vyzkouším si alespoň šest typů domácích prací:

☐ vyperu, pověším a poskládám prádlo	☐ vynesu odpadkové koše do tříděného odpadu
☐ vyžehlím alespoň jednu várku prádla	☐ prach
☐ umyji, utřu a uklidím nádobí	☐ umyji okna/zrcadla/výplně dveří.
☐ vyluxuji celý byt	☐ udělám podle seznamu kontrolu horolezeckého vybavení.
☐ vytřu celý byt	☐ jiná, jaká: .....

Pokud žádnou z těchto činností zatím pravidelně nevykonávám, tak začnu.

.....
Můj podpis

.....
Podpis svědka/svědčyně

.....
Podpis vedení

MOJE DRUŽINA

Bez ostatních bych toho nedokázal/a tolik, jako když pracuji v týmu. Každý v naší družině je dobrý v něčem jiném a také se toho jeden od druhého můžeme dost naučit. I když je někdy těžké s ostatními vyjít a přijmout cizí názor, nakonec dokážeme společně velké věci.

30. DRUŽINA V ODDÍLE

Vysvětlím, co mají v naší družině na starost jednotliví členové. Mám na všechny kontakt. Poznám, co mají na starosti rádci a jak funguje oddílová rada.

V mojí družině jsou:

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
6. ....
7. ....
8. ....

Co má na starosti rádce/rádkyně: .....

Jak funguje oddílová rada: .....

.....
Můj podpis

.....
Podpis svědka/svědčiny

.....
Podpis vedení

MOJE DOBRÁ PARTA

Nejen v družině, ale i jinde mám kamarády. Na kroužku, ve třídě, v jiné družině.

V tomto bodě není v první části stezky žádná aktivita.

JÁ V DEMOKRACII

Demokracie je vláda všech. Jenže ne každý se vyzná ve všem a kromě vládnutí je třeba dělat také jiné věci. Proto si „najímáme“ odborníky. Říká se tomu zastupitelská demokracie.

My - všichni občané - jsme „šéfové“ a politici s úředníky jsou naši „zaměstnanci“. Volby jsou pak něco jako výběrové řízení, ve kterém si je vybíráme. Abychom mohli volit dobře, svobodně a odpovědně, nutně potřebujeme informace.

Začnu zjišťováním informací od lidí, se kterými se mohu setkat, protože bydlí blízko.

31. OBECNÍ OSOBNOST

Zjistím o důležité osobnosti z naší obce (například starosta/starostka, zastupitelé, tajemník úřadu, vedoucí odboru nebo oddělení úřadu...) bližší údaje - jak se jmenuje, co zajímavého v poslední době udělal/a nebo řešil/a, a jaké má hlavní pracovní povinnosti a o čem poslední dobou rozhodoval/a.

Vybral/a jsem si: .....

Co jsem o osobnosti zjistil/a: .....

.....

.....

.....

.....

Zvolil/a bych si tuto osobnost, aby mě ve vládnutí zastupovala: (ano/ne - proč)

.....

.....

.....

.....

.....
Můj podpis

.....
Podpis svědka/svědkyně

.....
Podpis vedení

RŮZNOST SVĚTA

Každý den se setkáváme s desítkami lidí. Každý z nich je jiný, každý žije svůj život trochu jinak, ale všichni jsou součástí naší společnosti. I já se liším od svých kamarádů a kamarádek, třeba jen tím, co umím, že poslouchám jinou hudbu nebo že mám jiné koníčky. Rozmanitost a pestrost nás obohacuje, a tak ji vítám a nebojím se jí. Nevyhýbám se ostatním a nezavrhuji je proto, že vypadají jinak, mají jiné věci, názory...

32. INSPIRACE V ROZDÍLNOSTI

Najdu na každém z družiny nebo oddílu několik věcí, které máme shodné a které rozdílné. Můžou to být zájmy, dovednosti, apod. Alespoň u jedné velmi odlišné věci se nechám inspirovat a vyzkouším ji s danou osobou (např. zkusit odlišný zvyk, jiný žánr hudby, nový sport, něco si vyrobit, ochutnat nové jídlo).

Jméno:

Co máme stejné:

Co máme rozdílné:

.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

Vyzkoušel/a jsem si : .....

.....

.....

Můj podpis

Podpis svědka/svědčyně

Podpis vedení

PROPOJENÝ SVĚT

Dnešní svět je složitý a není lehké se v něm vyznat. Skauti se ale nevzdávají a snaží se přijít věcem na kloub, zjistit, co a jak spolu souvisí. Nikdo z nás totiž není ostrov sám pro sebe, každý je se svým okolím spojen spoustou vztahů, které dohromady tvoří síť. Když ji začnu prozkoumávat, zjistím, že vede daleko a že svými skutky zde mohou škodit i pomáhat na druhém konci zeměkoule. A já ji zkoumám dál, protože bych chtěl/a škodit co nejméně a pomáhat co nejvíce...

V tomto bodě není v první části stezky žádná aktivita.

PŘÍBĚHY NAŠEHO SVĚTA

Do jakého světa jsme se narodili? Co se tenkrát dělo a jak nás to ovlivňuje dodnes? Smyslem historických příběhů je odnést si něco pro svůj vlastní život, poučit se a nezapomenout. I my jsme součástí příběhů.

33. ZAJÍMAVÁ UDÁLOST

Najdu v místních časopisech, kronikách, na spolehlivých internetových stránkách nebo v historických knihách a ročenkách zajímavou událost z doby okolo mého narození a představím ji družině (kresbou, komiksem, vyprávěním, kvízem, básničkou).

Co se stalo v době mého narození: .....

.....

.....

.....

.....

.....
Můj podpis

.....
Podpis svědka/svědkyňe

.....
Podpis vedení

34. PŘÍBĚH SKAUTINGU

Přečtu si nebo poslechnu příběh vzniku skautingu ve světě i u nás a a příběh o tom, jak se skauting ve dvacátém století vyvíjel. Na konci čtení a vyprávění vysvětlím, kdo založil skauting ve světě i u nás, proč vznikl a proč byl u nás zakázán.

Kdo založil skauting: .....

Proč vznikl: .....

.....

Proč byl zakázán: .....

.....

.....
Můj podpis

.....
Podpis svědka/svědkyňe

.....
Podpis vedení

POBYT V PŘÍRODĚ

Baví mě chodit do přírody. Umím se správně obléci, vzít si potřebné věci, sbalit si batoh a v přírodě přespát.

35. PŘESPÁNÍ

Najdu vhodné místo na přespání, postavím tam stan nebo přístřešek a přenocuji v něm.

Přespal/a jsem ..... (kde), jak se mi spalo: .....

.....

Co bych příště udělal/a, aby se mi spalo lépe: .....

.....

.....

.....
Můj podpis

.....
Podpis svědka/svědčyně

.....
Podpis vedení

36. BALENÍ

Na třech výpravách v roce prokážu, že jsem se sám/sama dobře sbalil/a (správně rozložené věci v batohu, nastavení bederního pásu a popruhů, všechny věci budou uvnitř batohu) a nebude mi chybět žádné důležité vybavení (nenastane okamžik, kdy budu něco postrádat a nepůjde to nahradit něčím jiným).

1. ....

2. ....

3. ....

.....
Můj podpis

.....
Podpis svědka/svědčyně

.....
Podpis vedení

VNÍMÁNÍ PŘÍRODY

Příroda je nesmírně zajímavá a má nám co říci, protože v ní můžeme nacházet stále něco nového.

37. NOČNÍ ZÁŽITEK V PŘÍRODĚ

Přenocuji na zvláštním nebo tajuplném místě (vrchol skály, jeskyně, ve sněhovém záhrabu,...).

Popis místa i zážitku: .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....
Můj podpis

.....
Podpis svědka/svědkyňe

.....
Podpis vedení

POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

Příroda je rozmanitá a složitá. Snažím se poznávat různé organismy v přírodě a rozumět jejich vzájemným vztahům. Dokážu se postarat o vlastní rostlinu či zvíře.

38. ROSTLINA ČI ZVÍŘÁTKO

Najdu si informace a pokyny k pěstování konkrétní rostliny a zkusím ji od semínka vypěstovat (např. bylinky, zahradní květiny, stromky). Budu sledovat, jak roste (povedu si jednoduchý záznam). Svůj (ne)úspěch zhodnotím.

Nebo:

Alespoň měsíc se budu starat o domácí zvířátko (budu ho krmit, chodit s ním ven, ...).

Budu sledovat, co dělá (povedu si jednoduchý záznam). Svůj (ne)úspěch zhodnotím.

Napišu si, co vše budu při pěstování/chovu sledovat: .....

Samotný záznam vedu: .....

.....

.....
Můj podpis

.....
Podpis svědka/svědčyně

.....
Podpis vedení

39. POZNÁVÁM PŘÍRODU

Na výpravě nebo na táboře si vyberu oblast nebo oblasti (botanika, geologie, meteorologie, zoologie...), ve které prokážu své znalosti poznáním deseti až dvaceti pro mě nových objektů (rostlin, hmyzu, hornin, oblaků...).

Nově poznám:

1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

5. ....

6. ....

7. ....

8. ....

9. ....

10. ....

11. ....

12. ....

13. ....

14. ....

15. ....

16. ....

17. ....

18. ....

19. ....

20. ....

.....
Můj podpis

.....
Podpis svědka/svědčyně

.....
Podpis vedení

HODNOTA PŘÍRODY

Vím, že příroda je pro mě důležitá, že se bez ní lidé neobejdou. Přírodu mám rád/a a zbytečně ji neničím. Vím, že naše každodenní chování přírodu ovlivňuje, a přemyslím, jak tyto dopady zmírnit.

40. OHLEDUPLNOST

Dokážu šetřit přírodu a neprodukovat zbytečné odpady. Vymyslím 3 až 5 věcí jak předcházet odpadu.

Konkrétní nápady:

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

.....
Můj podpis

.....
Podpis svědka/svědčyně

.....
Podpis vedení

ŠETRNÉ CHOVÁNÍ

Vím, že naše každodenní chování ovlivňuje přírodu, a přemyslím, jak tyto dopady zmírnit.

V tomto bodě není v první části stezky žádná aktivita.

CESTA ZEMĚ

Základní aktivity

Do polí zapisuj čísla splněných aktivit v pořadí, v jakém sis je plnil/a. Pokud jsi začal/a plněním aktivity 4. Nůž, запиšes do prvního pole č. 4.

Oddílové aktivity

Zjisti, kolik aktivit obsahuje oddílová část stezky. Potom tento počet rozděl přibližně na poloviny. Obtáhni počet polí odpovídající první polovině na mapě Cesty Země. Na Cestě Vody si obtáhni počet polí odpovídající druhé „polovině“. Do obtažených polí vpisuj písmena splněných aktivit v pořadí, v jakém sis je plnil/a. Pokud jsi začal/a plněním aktivity B, запиšes do prvního pole písmeno B. Pokud váš oddíl nemá oddílovou část, nech šedá pole bez povšimnutí.

Konec cesty

Na konci Cesty Země máš možnost splnit výzvu Noční bdění (příp. Ranní svitání). Dále pokračuj Cestou Vody. Na jejím konci máš možnost splnit výzvu připravenou tvým oddílem a také možnost zažít rituál.

Začátek tvé cesty

Možn

Ko
Ce
Ze

Možnost rituálu

Možnost výzvy

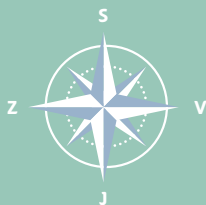
Konec
Cesty
Vody

Možnost výzvy

Konec
Cesty
země

CESTA VODY

VÝZVY

Noční bdění

Dokážeš hodinu ležet vzhůru ve spacáku, když tě uprostřed noci někdo vzbudí? Ovládneš svoji únavu, abys neusnul/a, a dokážeš hbitě reagovat, když k tobě někdo přistoupí? O splnění této výzvy se můžeš pokoušet maximálně třikrát.

Jsi na konci cesty.

Máš možnost pokusit se o splnění výzvy. Po dokončení Cesty Země si můžeš vybrat jednu z těchto výzev.

Ranní svítání

Budeš vzbuzen/a pozdě v noci. Tvým úkolem bude dorazit do stanoveného termínu, kterým bude východ slunce, na vrchol blízkého kopce. Zvládneš překonat spánek a v ranní tmě vyjít do kopců? Výzvu je možné zkusit maximálně třikrát.

Po dokončení

Cesty Vody

na tebe, pokud budeš chtít, čeká

Oddílová výzva

Výzvu připraví váš oddíl podle svých tradic či zvyklostí. Pokud takovou výzvu nemáte, budeš si moci plnit výzvu podle návrhů, které připravíme.

RITUÁL

Jsi na konci dvou cest:
Vody a Země.

Je čas vyrazit na závěrečný rituál.

Kudy půjdeš?

Budeš kráčet po zemi, poslouchat zvuk vody kolem sebe.

Směr a délku cesty si vyber sám/sama.

Vezmi si s sebou skautské zákony, slib, heslo a denní příkaz.

Tedy to, s čím jsi na cestu vyrážel/a na začátku.

A přemýšlej.

Na konci cesty si sedni s vůdcem či vůdkyní oddílu, povídejte si. Na závěr na znamení toho, že chceš ve stezce pokračovat, můžeš přijmout cesty

Vzduchu a Ohně.

Experimentální skautská stezka 1

Vznik koordinovaly: Pavla Sýkorová - Gymi a Kateřina Tříletá - Kašna
Spolupracovali: Denisa Sochorcová, Ondřej Kupka - Dick,
členové metodické skupiny: Petr Klápště - Hříbek, Jiří Zajíc - Edy,
Monika Gaňová - Máňa, Zuzana Pozlovská - Pumpa a další.
Děkujeme desítky ochotných a trpělivých konzultantů a konzultantek,
vedoucím oddílů, kteří svými podklady a postřehy pomohli.
Grafická úprava a DTP: Kristýna Konečná

Vydal:

Junák – český skaut
Tiskové a distribuční centrum, z.s.
Senovážné nám. 24, 110 00 Praha 1
jako svou 311. publikaci
Praha 2017

Vytiskla: Tiskárna Polygraf, s.r.o.
Náklad: 1.500 ks
První vydání
ISBN 978-80-7501-106-0

